

Lutherrózs

A Tatai Evangélikus Egyházközség hírlevele, amely az információáramlást és a lelkesítést kívánja segíteni. Alapítva Urunk 1992. esztendejének adventjében. Kapták a gyülekezet tagjai, Tata vonzókörzetének evangélikussága és az érdeklődők. Megjelenés: minden hónap első vasárnapján. Kiadó/Szerkesztő: **Franko Mátys** tatai evangélikus lelkész TEL/FAX: **34-588-065**

Drótpostacím: **frankom962@gmail.com** Virtuális újságunk elérhetősége: **http://tata.lutheran.hu**

1Te azért, fiam, **erősödjél meg** a kegyelemben, amely a Krisztus Jézusban van. 2És amit tőlem hallottál sok tanú előtt, azokat add át megbízható embereknek, akik mások tanítására is alkalmasak lesznek. 3**Vállald** velem együtt **a szenvedést**, mint Krisztus Jézus jó katonája. 4Egy harcos sem elegendik bele **a mindennapi élet gondjaiba**, hogy megnyerje annak a tetszését, aki harcosává fogadta. 5Ha pedig versenyez is valaki, nem nyer koszorút, ha nem szabályszerűen versenyez. 6A fáradozó földművesnek kell először a termésből részesülnie. 7Gondolkozz azon, amit mondok, mert az Úr megadja majd neked, hogy mindent megérts. 8Emlékezz arra, hogy Jézus Krisztus, aki Dávid utóda, feltámadt a halottak közül. Erről szól az én evangéliumom, 9amelyért még bilincseket is viselek, mint egy gonosztevő. Az Isten igéje viszont nincs bilincsbe verve. 10Ezért tehát mindent elviselek a választottakért, hogy ők is elnyerjék a Krisztus Jézusban való üdvösséget örök dicsőséggel. 11Igaz beszéd ez: Ha vele együtt haltunk meg, vele együtt fogunk élni is. 12Ha tűrünk, vele együtt fogunk uralkodni is. Ha megtagadjuk, ő is megtagad minket. 13Ha hűtlenek vagyunk, ő hű marad, mert ő magát meg nem tagadhatja. 14Ezekre emlékezz, és az Isten színe előtt bizonyosságot téve kérd őket: ne folytassanak haszontalan szóharcot a hallgatók romlására. 15**Igyekez** kipróbált emberként megállni **az Isten előtt**, mint olyan munkás, aki nem vall szegényt, hanem helyesen fejtegeti az igazság igéjét. 16A szentségtörő, üres fecsegők elől pedig térj ki, mert egyre rosszabb mennek az istentelenségben, 17és szavuk úgy terjed, mint a rákos fekély. 2 *Tim 2,1-17*

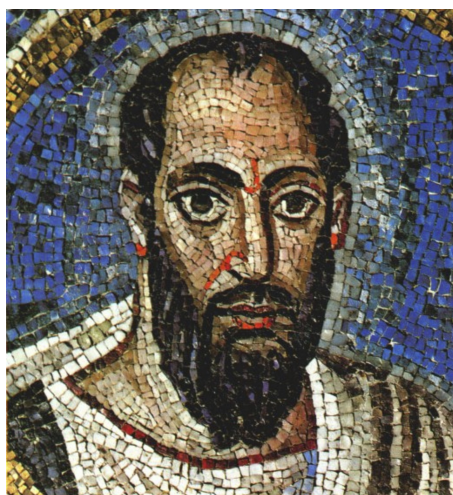
A lendületesen munkálkodó ifjú Timóteusnak – Ő Pál apostol elkötelezett „kollégája” a missziói munkában – is szüksége van biztatásra, hiszen olyan ember nincs, aki soha meg nem lankad. Az apostol a legegyszerűbb „direkt-(lelki)pásztorolást” választja, s azt írja levelében: „**Igyekez!**” Az esetek többségében ez persze nem sokat segít, de van amikor mégis elégséges az illetén noszogató. Fontos ugyanis, hogy ki mondja: „**Szedd már össze magad!**” Aki nek adunk, a szavára, aki tekintély számunkra, aki szeret minket, azért hajlandóak vagyunk néha olyat is megtenni, amit másnak nem tennénk meg.

Az igyekezés persze önmagában még kevés. Méltányolható a törekvés, de ennél többet várnak el attól, aki az evangélium hirdetésére szánja oda életét. Az ige „fejtegetését” akkor végzi jól a pap, ha helyesen érvel, ha követhetők a gondolatai, ha végzi azt, amire hívása van, azaz: tanít, s nem csak érzélgősen monologizál.

A reformáció központja a szószék...

Onnan hirdették ugyanis a Krisztus! Szószéken állni kiváltság, de egyben óriási „nyomás” is. Rendszeres templomlátogatók számára ismerős a helyzet: a gyülekezet a gyenge, semmitmondó, szópanelokkal telítődött prédikációtól, a fungens (jobb esetben csak fárad, s nem megfáradt) lelkész pedig az elvárás-kényszer miatt szenved. Jól szeretne prédikálni, talán még nagyobb, hatásosabbat is akar mondani, mint Jézus URunk a példázataiban, aztán végül mégsem sikerül, elvesz saját szóerdejében...

Legkeserűbb érzések egyike, amikor szegényt vall a prédikátor: teljesítményt várnak tőle, de az eredmény elmarad, va-

lahogyan semmi hasznosítható nincs a szószékről elhangzottakban, s így csalódottan mennek haza a hívek, gyakorlatilag nincs semmi a „tarisznyájukban”, amit elővehetnének az előttük álló újabb, küzdelmes hétben. (Egyben reménykedhet csak a prédikátor, hogy a jól megválasztott *ének(!)* a Szentlélek által a hívek lelkében „felelnek” az Igére...)

Az igazság az, hogy az igazság mindig megáll a maga lábán, vagyis nem kell neki mankó, bármiféle támogatás. Ami nem igaz, azt szokták általában „magyarázni”. Ha valami elsőre nem érthető, pedig magyaráz, józanul érvelnek, akkor fel kell tenni mindig a kérdést: Miért ennyire bonyolult, ami normálisan nagyon is egyszerű?

Luther prédikációinak, tanításának talán a legnagyobb erőssége – azon kívül, hogy az igazságot fejtegeti –, hogy egyszerű, s érthető. Lutherünk ezt azzal éri el, hogy példáit az életből veszi, saját tapasztalásait is előhossa, s beleteszi az érvelésébe... Felvállalja ember-voltát, s nem spiritua-

lizálja el a hitet úgy, ahogyan azt manapság sok prédikátor teszi. Az evangélium megértésnek a hozadéka a közösség fejlődése. Ha egy közösség fogy, satnyul, elerőtlenedik, az bizony azt jelenti, hogy a tanítás nem életszerű! Az életnek nem a kultuszt kell szolgálni, a „kultusznak”, a liturgiának szolgálni az életet!

A „helyesen fejtegetés” problémája persze sokkal több praktikus kérdést vet fel, csak néhányat vegyünk ezekből: Életszerű-e az, amit az igehirdető mond? Természetesek-e gondolatai vagy természet-ellenesek? Szolgálják-e a növekedést vagy éppen ellenkezőleg zsugorítják a gyülekezetet? Úgy néz ki, valamit alapvetően nem jól csinálnak a jóléti világban élő keresztény egyházak, mert abban szinte mindenhol, töpörödnek a keresztény gyülekezetek...

Vállalni a szenvedést

sokak számára ez a kudarc beismérése, éppen ezért tiltakoznak ellene. Olyan nem lehet, hogy nagyon akartam és mégsem sikerült – egy kicsit se! Ennek a keserűségével együtt élni senki nem akar, ezért inkább menekülünk előle. Egészen más a helyzet, ha nem a saját életem távollatai, hanem az Isten akaratának halálomon is túlmutató akarata nyugtöz le. Ilyenkor belebonyolódni a hétköznapi gondjaiba nem érdemes, mert azok megoldása nem ott lent van, hanem **fölötte**. A jó, a megoldás mindig „földről száll alá” – nemkülönben helyesen megítélni a életünk zsidvasáros nyüzsgését csakis távlatból, földről lehetséges.

A katonának harcolni kell, az a dolga, hogy teljesítse a parancsot. Megtagadnia pedig lelkiismereti kötelessége – ha az esküje ellen szólna. A mai katonák alaptípusa az a „cool-katona” – ilyen csak a filmekben létezik – azaz a könyörtelen, az acélidegzetű, az ellenség élő erejét bármilyen helyzetben hidegvérrel megsemmisíteni képes masina... hogy ez egy torz kép – mivel a katona is ember – az élet bizonyítja.

Közel-Keletről hazatért bevetettek harmik százaléka(!) pszichikai zavarokkal küzd, s további harminc-negyven százalék nem mer beszélni álmatlan éjszakáiról vagy rémálmairól. A törvény ugyan biztosítja számukra a pszichológusi segítséget, de ezt nem akarják igénybe venni, hiszen további karrierjükben ezt a „gyengeségük” jeleként értelmezhetik.

Hogyan nyerjen lelkük békességet, amikor gyakran asszonyokat, gyerekeket, civileket végtelenül is megölték? Hibás parancs vagy téves helyzetfelismerés, telje-

sen mindegy. Néhány másodperc, s egy életre megváltozik a katona lelke... a kétélyeivel, lelkiismeretével magának kell elszámolnia.

Pál képe a katonáról irodalmian tökéletes, amivel a lendületében megtorpanó ifjú Timóteust akarja lelkiileg bátorítani. A kép üzenete az, hogy Jézus szeretetparancsai, döntései soha nem okoznak lelkiismereti konfliktust, mert a „parancs teljesítése” ugyanaz, amit szívünk is dik-tál. *Vállalni a szenvedést csakis a jóért érdemes.* Az Istenben bízó ember azonban azt is tudja, hogy minden javára van. Az ebbéli bizodalom alapja, hogy:

Isten mindvégig hű marad

Ha hűtlenek vagyunk, ő hű marad, mert ő magát meg nem tagadhatja. (13.vers)

A hűség azért nehéz az emberek jelentős részének, mert kompromisszum-nélküliséget igényel. Nem lehet hűségese maradni úgy, hogy azért egy kicsit hűtlenkedem. Hiába a nagy elhatározás, a fogadalom – ha ritkán ugyan –, de mégis megszegjük, nem sokat ér. Van, aki fogókúrázik, de közben-közben nagyokat zabál, van aki igyekszik tartózkodni az alkoholtól, de néha mégis magával rántja a pohár hatalma, sőt olyan is van aki még alig házasság, máris félrelép, megint mások a közvagyon hűségese kezelésére esküsznek fel, s mégis rendszeresen meglopják azt... a sor igen hosszú!

A hűtlenség tettenérhető a hitéletben is. A hit alatt most ne a vallásgyakorlat külsőségeit értsük, hiszen a hűtlenség lényegéhez az is hozzátartozik, hogy nagyon sokszor kívülről úgy néz ki, mintha minden rendben lenne, jóllehet belül forr a lélek, s kezd a szétfeszíteni az élet normalitását... Lehet persze védekezni is: „Mások igen, de én nem!” vagy „Én nem vagyok olyan mint az... én nem teszek olyat, mint ez.” Ranglétrát felállítani a hűtlenségben lehet, de értelmetlen. Mindegy, hogy valakinek egy milliméterre vagy 50 méterre a víz alatt fog el a levegője...

A lélek hamarabb fullad, mint a test. Amikor a Mester mondja: „Temessék el a halottak a halottaikat.” – megerősíti, hogy bizony igen sokan vannak, akikre illik: „az neved, hogy élsz, pedig halott vagy”. Hűségese maradni nem azért kell, hogy feddhetetlenek legyünk – ezt elérni képtelenség, hiszen emberek vagyunk –, sőt nem is azért kell, hogy ne okozzunk szomorúságot/fájdalmat(!) másoknak és magunknak, hanem azért mert, aki önmaga lelkét a hűtlenség savával leönti, iszonyatos sebet ejt magán. Ráadásul a lélek sebei igen nehezen gyógyulnak, s azokat az idő alig, csakis az Isten képes begyógyítani, a heg azonban életünk végéig megmarad.

Nem is olyan rég – nagyanyáink idejében –, amikor még a gonoszság kiszámítható(bb) és látható(bb) volt, s a hűség élethossziglanitást jelentett a közös küz-

delemben, s nem a kölcsönös előnyök alapján álló felbontható szerződést, akkor különös varázsa volt szónak: *szerelem*...

Szer, régies szó ez, azaz törvény, elem, azaz alap-építő. Milyen különleges, Isten a „böhémót” azaz a vizilovat is szer-elemmel szereti, olyannal, amilyen-nél Ádámot és Évát is teremtette. Mi ez, ha nem annak kifejezése, hogy Isten az Élet „elkötelezettje”? Azaz, minden, ami él, mozog – s még halottnak hitt kőben is atomok százmilliárdjai keringenek szüntelen(!) – az Istennel szoros kapcsolatban áll, elválaszthatatlanul...

Egyedül az embernek adatott meg a szabadság, hogy erre a kapcsolatra nemet mondjon. A „nemet-mondás” életünk része, s aki nem tud nemet mondani arra, amire az egyetlen válasz, hogy „Nem!” az sok kellemetlenséget, bajt „hív be” életébe, de vannak dolgok, amikben csak az igennek van érvényessége... Igent kell mondani az Istenre, igent kell mondani az Életre, igent kell mondani a szer-elemre. Az élet Legfelsőbb Törvénye (szer-elem) ugyanis nem tűri az ellentmondást. Aki packázik vele, az számoljon azzal, hogy őt is elmaszatozza az Élet, sőt ha valaki pofozkodik az Élettel, csak idő kérdése, hogy mikor kapja meg ő is a válasz-utéseket...

Minden baj oka, a hűtlenség

Éppen ezért ítélik el az emberek leginkább az árulást. Az áruló ugyanis azt „adja fel”, akinek hűséget fogadott. Annak akar rosszat, akitől jót kapott, mert elhiszi, hogy a többet-birtoklás az több boldogságot is ad számára. Múlt örömet lehet hogy ad, de boldogságot nem! Az elsikkasztott pénz egyszer csak elfogy, a szerető szerelmének lángja ellobban, az barátok pedig szép lassan „kikopnak” az élet színpadáról... S mikor egyedül marad a hűtlen, s életének színpadán már csak a vészkiárat lámpája világít, a félhomályban csendesen megszólal a Rendező: „Ezt akartad?”

A hűtlenségért mindig a legnagyobb árat kell fizetni! Azt tépi ki az Élet a kezünkől, ami számunkra a legfontosabb, ezért is tartja a régi szólás: „Isten nem ver bottal!” Nem bizony... de sajgó, üres szívvel igen! Igaz a megállapítás: *az üres szív a legnehezebb!* Az ilyen nagy ürességet földi dolgok már nem töltik be, egyedül csak az Isten képes azt rendbehozni, Ő azonban nem automata, mely észleli a hibát és korrigálja! Isten kegyelme éppen azért isteni kegyelem, mert emberi erőlködéssel kiérdemelni/kikényszeríteni nem lehet... Egyetlen, amiben reménykedhet a zátonyra-futott-életű ember, hogy Isten hűségének nagysága, minden emberi hűtlenséget felülmúl, s gyógyíthat akkor is, amikor emberi szemmel nézve annak már semmi reális esélye nincs...

Az ember – mivel végtelenül önző teremtmény – mindig készséges a hűtlenkedésre. Legyen az Istennel való kapcsolat, ember-

ekhez való viszony, a hűtlenség/elhagyás csábítása óriási! A keresztény ember azonban ismer egy titkot, ez pedig az ön-feláldozó szeretet titka. Ez a titok maga a Krisztus, akinek tanítása eljuttathat az Élet szeretet-szolgálatára. A krisztuskövető ember azonban jól tudja azt is, hogy akármilyen nagy is ez az elhatározás, a kedv bennünk a szépre, a jóra, az igazra – Isten gondviselő kegyelme nélkül minden kitűzött szép célunk csak délibáb.

Ezért fohászunk naponta a Szer-elem Istenéhez, s keresünk benne elrejtettséget, nyugalmat és békességet, hogy fogadhassuk Tőle mindennapi kihívás-jutalmú feladatainkat, s az ezzel járó reménységelteli derűt...

„Egy harcos sem elegendik bele a mindennapi élet gondjaiba”

Halló, hogy tessék?!? Nem én keveredek bele, hanem az nagybetűs élet kever bele engem(!) – ha akarom, ha nem. Alternatívaként persze kínálkozik más lehetőség is, de bármennyire is jó eljátszani a gondolattal, milyen jó is az, amikor a kolostor vastag falai kizárják a világot... azért egy életen át, ilyen áron, na azért azt mégse!

Fontos: a fáradság nem azonos a motivátlansággal! Mai igényeket „ráhúzni” a mai viszonyokra, merész vállalkozás. Először is: Saul-Pál ezt a levelet egy fiatal, egyedülálló misszionárius „kollégájának” írta, aki nem elfáradt, hanem megfáradt, elcsüggedt a rá váró feladatok előtt.

Gyakran halljuk: „*Mindenkinek megvan a maga baja!*” Iskola, munkahely, család... a szürke hétköznapiok testet-lelket őrölő bosszantó terhei; okoskodó főnök, ki-csinyeskedő munkatársak, kiállhatatlan szomszédok, egyszóval: állandósult emberi nyomorúságok. „Szenvedek én eleget!” – mondhatja védekezésül szinte majd-mindenki, akinek a mindennapiért dolgoznia kell, s akkor kétezer év távlatából még idesüvít az ige üzenete is: „ne elegendj bele a mindennapi élet gondjaiba”...

Akkor most mit tegyünk?

Higgyünk a Szentírásnak, engedjük, hogy beleszóljon az ige az életünkbe vagy sem? Luther Mártonunk a worms-i birodalmi gyűlésen ezt mondta: „*Mivel császári fenségetek és fejedelemségeitek egyszerű választ követelnek, felelvén nem köntörfalazok. Tehát: ha az Írás vagy a tiszta észokok bizonyítékai nem győznek meg, továbbra is a Szentírás által idézett helyei győzedelmeskednek rajtam, lelkiismeretem pedig Isten szavának foglya.*”

Ez azt jelenti, hogy Isten szeretete nem ellenkezik az istenadta józansággal, ha mégis, akkor az a Szentírásban – gyaníthatóan – nem Isten szava, hanem emberi „betoldás” műve...

A katonát esküje, Krisztus katonáját a szeretethez való hűsége köti: *Isten vilá-gosan beszél, ma is... Amen*